

Fővárosi Ítéltábla

15.Gf.40.107/2022/5/II.

A Fővárosi Ítéltábla a Madarassy Ügyvédi Iroda (cím6.; ügyintéző: dr. Madarassy Tamás ügyvéd) által képviselt Felperes1 (Cím1) felperesnek,

a Dr. Farkas Éva Ügyvédi Iroda (cím7; ügyintéző: dr. Farkas Éva Marianna ügyvéd) által képviselt Alperes1 (cím2) I. rendű és Alperes2 (cím3.) II. rendű alperesek ellen, gazdálkodó szervezet volt tagja felelősségének megállapítása iránt indított perében,

a Fővárosi Törvényszék 2022. január 11. napján kelt, 37.G.42.143/2020/48/I. számú ítélete ellen, a felperes által benyújtott fellebbezés folytán, a 2022. június 22. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és egyetemlegesen kötelezi az alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 4.222.467 (Négymillió-kétszázhuszonkétezer-négy százhatvanhét) forintot, valamint 794.645 (Hétszázkilencvennégyezer-hatszáznegyvenöt) forint illetékből és szakértői díjból, továbbá 360.000 (Háromszázhatvanezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló első- és másodfokú perköltséget; egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság a 48/I. sorszámú ítéletével a keresetet elutasította, egyben kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessen meg az alpereseknek bruttó 275.000 forint ügyvédi munkadíjat.

[2] Az ítélete indokolásában megállapított tényállás lényege – összefoglalva – a következő:

[3] A Budapest Környéki Törvényszék az felszámolási ügy adósa korábbi cégneve (későbbi elnevezése: felszámolási ügy adósa újabb cégneve; a továbbiakban: adós) által a felperes jogelődje elnevezése ellen indított keresetet a 2015. december 15. napján kelt ítéletével elutasította, s a társaságot 2.110.000 forint + áfa, valamint 900.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. A Fővárosi Ítéltábla a ítéltábla ügyszáma. számú, 2016. november 8. napján kelt ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, és az adóst 200.000 forint + áfa

másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte. A társaság a vele szemben megítélt perköltséget nem fizette meg.

[4] Az egymással testvéri rokonságban álló alperesek 2010. július 21. és 2017. szeptember 21. napja között a 3.000.000 forint jegyzett tőkével rendelkező adós tagjai voltak. Üzletrészüket az adós társaságban 50%-50% volt, melyeket a 2017. szeptember 21. napján kelt megállapodással új tagnak eladtak, aki az okiratban elismerte, hogy a társaság iratait átvette. Az adós társaság az átruházáskor fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

[5] A Fővárosi Törvényszék a felperes jogelődje elnevezése 2017. július 7. napján benyújtott kérelmére indított eljárásban, 2018. május 25-i kezdőnappal elrendelte az adós felszámolását.

[6] A felperes 2019. augusztus 26-i hatállyal kivált a felperes jogelődje elnevezése.-ből. Az adóssal szembeni követelés a felperest illeti.

[7] A felszámoló a felperes 4.076.700 forint tőkére, 105.000 forint eljárási költségre és 40.767 forint regisztrációs díjra bejelentett, összesen 4.222.467 forint igényét elismerte és nyilvántartásba vette. A felszámolási eljárást a bíróság vagyonihiány miatt, egyszerűsített módon fejezte be. Az erről szóló, 2020. június 9. napján jogerőre emelkedett végzés közzétételének napja 2020. szeptember 18-a volt. A felperes nyilvántartásba vett 4.222.467 forint követelése a felszámolási eljárásban nem térült meg.

[8] A felperes keresetében elsődlegesen a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 63/A. §-a alapján, annak megállapítása mellett, hogy az alperesek egyetemlegesen és korlátlanul felelnek a ki nem egyenlített követeléséért, az alperesek egyetemleges kötelezését kérte 4.222.467 forint és ezen összegből 4.076.700 forint után 2017. július 5. napjától, 145.767 forint után 2018. május 26. napjától a kifizetés napjáig számított, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:48. §-a szerinti késedelmi kamat és a perköltség megfizetésére.

[9] Másodlagosan a Cstv. 63/A. §-a alapján, annak megállapítása mellett, hogy mind az I. rendű alperes, mind a II. rendű alperes korlátlanul felel a ki nem egyenlített követeléséért, az alperesek kötelezését kérte 2.111.234 - 2.111.234 forint, valamint ezen összegből 2.038.350 - 2.038.350 forint után 2017. július 5. napjától, 72.884 - 72.884 forint után 2018. május 26. napjától a kifizetés napjáig számított, a Ptk. 6:48. §-a szerinti mértékű késedelmi kamat és a perköltség megfizetésére.

[10] Harmadlagosan a Ptk. 3:2. § (2) bekezdése alapján, annak megállapítása mellett, hogy az alperesek egyetemlegesen és korlátlanul kötelesek helytállni a ki nem egyenlített követeléséért, az alperesek egyetemleges kötelezését kérte 4.222.467 forint, valamint ezen összegből 4.076.700 forint után 2017. július 5. napjától, 145.767 forint után 2018. május 26. napjától a kifizetés napjáig számított, a Ptk. 6:48. §-a szerinti késedelmi kamat és a perköltség megfizetésére.

[11] Negyedlegesen a Ptk. 3:2. § (2) bekezdése alapján, annak megállapítása mellett, hogy mind az I. rendű alperes, mind a II. rendű alperes korlátlanul köteles helytállni a ki nem egyenlített követeléséért, az alperesek kötelezését kérte 2.111.234 - 2.111.234 forint, valamint ezen összegből 2.038.350 - 2.038.350 forint után 2017. július 5. napjától, 72.884 - 72.884 forint után 2018. május 26. napjától a kifizetés napjáig számított, a Ptk. 6:48. §-a szerinti mértékű késedelmi kamat és a perköltség megfizetésére.

[12] Az elsődleges és másodlagos kereseti kérelmében a Cstv. 63/A. §-ára, a Ptk. 8:1.- 8:2. §-ára és 6:29. §-ára hivatkozva állította, hogy az adós 4.222.467 forint tartozása a jegyzett tőkéje 50%-át meghaladó mértékű volt. Az alperesek a felszámolás elrendelését megelőző három évben az adós társaság tagjai voltak. Üzletrészüket - rosszhiszeműen eljárva

- perben nem álló személynek adták el. A felperes követelése az adós felszámolásában nem térült meg.

[13] Álláspontja szerint a Ptk. 8:1. – 8:2. §-a értelmében az alperesek többségi befolyása fennáll, mivel a Ptk. 8:2. § (5) bekezdése alapján a közeli hozzátartozók közvetlen és közvetett tulajdoni részesedését vagy szavazati jogát egybe kell számítani.

[14] Állította, hogy az adós már a 2016. üzleti évben minden bizonnyal fizetéseképtelen volt. A főkönyvi kivonata szerint a felperes jogelődje követelésének megfizetésére sem rendelkezett elegendő pénzeszközzel. Az alperesek ennek ellenére nem pótbefizetést rendeltek el, hanem - a felszámolás elrendelése iránti kérelemről tudva – értékesítették az üzletrészeiket. Kiemelte, hogy az adós a 2017. és a 2018. üzleti évek beszámolóját nem tette közzé, eszerint az alperesek a veszteségek és a kötelezettségek rendezésével felhagytak.

[15] Előadta: új tag, az adós új tagja és törvényes képviselője külföldiként, magyarországi lakóhely hiányában a hazai hatóságoknak nehezen utolérhető, belföldi vagyon hiányában ellene az igényérvényesítés lehetetlen. Az adós új székhelye egy „cégtemető” volt. új tag a cégjegyzék tanúsága szerint szinte kizárólag csak felszámolással, kényszertöreléssel megszűnt magyar gazdasági társaságokban volt érdekelt. Ebből is láthatóan az alperesek az ügyletet azért kötötték, hogy a fizetéseképtelen társaságtól rosszhiszeműen szabaduljanak. A vagyon nélküli cég egyszerűsített módon, a hitelezői igények kielégítése nélkül történő felszámolása is erre utal.

[16] A felperes hangsúlyozta, hogy az alperesek mentesülésének okai nem állhatnak fenn, hiszen az adós az üzletrészek átruházásakor már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, amivel az alperesek tisztában voltak, s az átruházás során nem jóhiszeműen, s a hitelezők érdekeinek figyelembevételével jártak el. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet értelmezéséhez a Cstv. 33/A. §-ára, valamint a Kúria Gfv.VII.30.247/2013/9. számú határozatára utalt.

[17] A harmadlagos és a negyedleges kereseti kérelmei körében a felperes a Ptk. 3:2. §-ára és 6:29. §-ára hivatkozással állította, hogy az alperesek a társaság tartozásáról és fizetéseképtelenségéről tudva, a tartozás kiegyenlítéséért semmit nem tettek. A hitelezői igény előli menekülésként az üzletrészüket a már előadott körülmények között ruházták át, míg a vevőt a követelésről nem tájékoztatták.

[18] A felperes – az indítványára kapott engedéllyel - igazságügyi szakértő, PhD igazságügyi szakértő által elkészített, 2021. május 12. napján kelt magánszakértői véleményt csatolta, mely szerint az adós 2016. december 31. napján fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. A szakvéleményre utalva kiemelte, hogy az adós beszámolója nem mutat valós képet, így az alperesek rosszhiszeműsége ebben is tetten érhető. Csatolta a szakértői vélemény kiegészítését, mely szerint az adós 2017. szeptemberében fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. új tag és tanúl tanúkénti kihallgatását kérte.

[19] Az alperesek a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérték. Ellenkérelmükben azzal védekeztek, hogy az adós nyereségesen működött, de a kedvezőtlen piaci tendenciák miatt más tevékenységre kívántak áttérni. Ennek hatása ekkor már megmutatkozott a társaság éves zárómérlegében, a vagyon azonban elegendő volt arra, hogy a társaság a tartozásait rendezze, és a céget az új tulajdonos tovább működtethesse.

[20] Előadták, hogy a társaság könyvelője, társaság könyvelője révén ismerték meg új tagt, aki üzleti tevékenységhez működő gazdasági társaságot keresett, neki a tartozásról és a cég gazdasági-, pénzügyi helyzetéről megfelelő tájékoztatást adtak.

[21] Álláspontjuk szerint sem a Cstv. 63/A. §-a, sem a Ptk. 3:2. § (2) bekezdése alapján nem felelnek; az adós társaság az üzletrész átruházáskor fizetőképessé volt, a csatolt

főkönyvi kivonat szerint akkor még jelentős mértékű forgóeszközzel rendelkezett és a vagyonában a pénzeszközök és a követelések együttes mértéke meghaladta a rövid lejáratú kötelezettségeket. Hangsúlyozták, hogy a 2016. üzleti év adatai alapján a 2017. szeptember 21. napján fennálló likviditási helyzet nem ítéltető meg.

[22] A vagyoni helyzet igazolására és az üzletrész átruházás körülményeire tanúbizonyítást indítványoztak (a jóhiszeműségükre társaság könyvelőjét, az adós könyvelőjét, az adós fizetőképességére felszámolási ügy adósa ügyvezetőjét, az adós ügyvezetőjét megnevezve tanúként).

[23] Állították, hogy az üzletrész átruházás során jóhiszeműen és a hitelezői érdekek szem előtt tartásával jártak el. A vevőt ugyan nem ismerték, de a könyvelő ajánlásában megbíztak, és a vevő üzleti szándékát illetően sem volt okuk a kétségre. A szerződéskötést megelőzően a cégjegyzék tartalmát ellenőrizték, aszerint a vevő eltiltás hatálya alatt nem állt, tagi-, ügyvezetői szerepe kényszertörlesztés vagy felszámolás alatt álló gazdasági társasággal összefüggésben akkor nem volt. Az új tulajdonos eljárására ráhatásuk már nem volt, azonban az üzletrészek elidegenítését megelőzően a társaság a tartozásait jelentős mértékben csökkentette, a nagyobb összegű adótartozásait rendezte, tehát a hitelezők érdekeire is figyelemmel volt.

[24] Az alperesek a kimentésük érdekében magánszakértői véleményt kívántak csatolni, azonban ezt az indítványukat utóbb visszavonták. A felperes által csatolt szakvéleményre és kiegészítésére az volt az észrevételük, hogy aggályos, ezért a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 307. § (1) bekezdés b) pontja alapján kirendelt szakértő igénybevételét indítványozták annak bizonyítására, hogy 2017. szeptemberében az adós nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben.

[25] A harmad- és negyedleges keresettel szemben állították, hogy az adós jogutód nélküli megszűnésekor nem voltak a társaság tagjai, így a Ptk. 3:2. § (2) bekezdése alapján akkor sem kellene felelniük, ha visszaéltek volna a korlátozott felelősségükkel. A Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.162/2012/6. számú ítéletére hivatkozva kiemelték: a tag fizetéseképtelen helyzetben lévő társasági üzletrészt is átruházhatja, felelőssége csak akkor áll meg, ha rosszhiszemű volt. Utaltak az üzletrész átruházási szerződés 8. pontjára, melyben rögzítették, hogy vevő a szerződéskötéssel egyidejűleg átvette a társaság összes iratát, közte adófolyószámláját és főkönyvi kivonatát. Állításuk szerint a vevőt a felperes követeléséről is tájékoztatták, hiszen az a főkönyvi kivonatban látható.

[26] A törvényszék a döntése jogi indokolása körében rögzítette, hogy az adós tagjai a tényállásban megjelölt időben az alperesek voltak; a csatolt iratokból megállapítható a felszámolási eljárás megindításának ténye, időpontja, a felperes nyilvántartásba vett követelésének összege, a felszámolási eljárás befejezésének ténye és módja, az adós megszűnése; a felperes - alperesek által nem vitatott - előadása szerint a felperes követelése nem térült meg; az alperesek fivérek; az adós társaságban a felperes által előadott mértékű ületrésszel rendelkeztek.

[27] A törvényszék ezt követően leszögezte: a felperesnek a perben elsődlegesen a Cstv. 63/A. §-ára alapított kereseti kérelmeihez bizonyítania kellett, hogy az adós tartozása meghaladja a jegyzett tőkéje 50%-át; az alperesek a felszámolási eljárás megindítását megelőző három éven belül a részesedésüket átruházták; az alperesek többségi befolyással rendelkező, volt tagok.

[28] Az alpereseket ezzel szemben annak bizonyítása terhelte, hogy az üzletrész átruházás időpontjában az adós még fizetőképese volt, illetve amennyiben fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt vagy már fizetéseképtelen volt, úgy az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezők érdekeinek figyelembevételével jártak el.

[29] A felperesnek a másodlagosan érvényesített joga vonatkozásában azt kellett bizonyítania, hogy az alperesek a korlátozott helytállási kötelezettségükkel visszaéltek és ezért az adós a fizetési kötelezettségének nem tudott eleget tenni, s a felperes ezen jogot az alperesekkel, mint volt tagokkal szemben is érvényesítheti.

[30] Az elsőfokú bíróság a Cstv. 63/A. §-a alapján érvényesített jog körében megállapította, hogy a felperes hitelező volt; az alperesek nem vitatottan az adós tagjai voltak a felszámolási eljárás megindítását megelőző három éven belül; a részesedésüket átruházták; a kereset határidőben érkezett.

[31] A törvényszék a szakvéleményt és annak kiegészítését elfogadva megállapította, hogy az adós társaság az üzletrészek átruházásakor fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt és a jegyzett tőkéjének 50%-át meghaladó mértékű tartozása áll fenn; a kiegészített szakvéleményt az alperesek azzal szembeni pusztán ellenvetése nem tehetette aggályossá.

[32] Az elsőfokú bíróság kifejtette: a többségi befolyás a Ptk. 8:2. § (1) bekezdésében definiált fogalma szerint olyan kapcsolat, amelynek révén természetes személy egy jogi személyben a szavazatok több mint felével rendelkezik. E kapcsolat - a perbeli esetben fel nem merülő közös tulajdon esetét leszámítva - csak egy személy tekintetében állhat fenn, mivel a „természetes személy vagy jogi személy” főnevek egyes számú alakjának használata miatt a jogszabályi rendelkezés csak így értelmezhető. Ezen túlmenően két személy, egy időben, egy jogi személyben azért sem rendelkezhet többségi befolyással, mert a többségi befolyás megállapításához szükséges számítás az euklideszi matematika szabályai szerint nem végezhető el. Több tag egybeszámítás esetén sem lehet többségi befolyású, mert önkényesen nem választható ki közülük az, aki többségi befolyással bír, ennek sem jogi, sem ténybeli alapja nem volna. A Ptk. 8:2. § (1) és (5) bekezdésének a jogalkotó szándéka szerinti értelmezése – az előírt egybeszámítás miatt – arra vezet, hogy e szabály kettőnél több tagú társaságra alkalmazható.

[33] Ezen kívül a Cstv. 63/A. §-a alapján – hiszen a tagról egyes számban rendelkezik - a Ptk. 8:2. §-ának megfelelően, csak egy tag korlátlan felelőssége állapítható meg.

[34] A felperesnek a Ptk. 3:2. § (2) bekezdése alapján érvényesített joga körében a törvényszék rámutatott, hogy a Ptk. 3. § (1) [helyesen: 3:2. § (1)] bekezdése szerint a társaság tartozásáért a társaság felel, a tagok és az alapító felelőssége korlátozott. A korlátozott felelősség a tag esetében csak a tagsági jogviszony alatt állhat fenn, annak megszűnése után a korlátozott felelősség nem értelmezhető. A (2) bekezdés az (1) bekezdésben foglalt főszabálytól eltérve állapít meg felelősséget a korlátozott felelősséggel való visszaélés esetére, ha emiatt a jogi személy jogutód nélküli megszűnésekor kielégítetlen hitelezői követelések maradtak fenn. Ez esetben a tartozásokért a tag vagy az alapító korlátlanul köteles helytállni, a korlátozott felelősség áttörése azonban csak a mindenkor tag esetén lehetséges.

[35] A törvényszék a részletezett indokok alapján a Cstv. 63/A. §-ára alapított első- és másodlagos keresetet az alperesek többségi befolyása hiányában, a Ptk. 3. § (2) [helyesen: 3:2. § (2)] bekezdésére épített harmadlagos és negyedleges keresetet pedig arra figyelemmel utasította el, hogy az alperesek már nem tagjai az adós társaságnak.

[36] Az elsőfokú bíróság ítéletét a felperes támadta fellebbezéssel, elsődlegesen annak megváltoztatását és az alpereseknek a kereseti kérelmei szerinti marasztalását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérve.

[37] Jogorvoslati kérelmében az elsőfokú bíróság eljárása szabályszerűségének és az ítélete anyagi jogi megfelelőségének felülbírálatát egyaránt kérte.

[38] Fellebbezését azzal indokolta, hogy a Cstv. 63/A. §-ában előírt valamennyi feltétel fennállását igazolta. Az elsőfokú bíróság érvelése e körben téves, megalapozatlan és jogszabálysértő, mivel testvérek esetében kizárja a korlátolt felelősség áttörését. A törvényszék álláspontjától eltérően, a Ptk. 8:2. § (5) bekezdése alapján az alperesek többségi befolyása külön-külön fennállt, a közeli hozzátartozói minőségükre tekintettel. A Ptk. 6:29. §-a alapján pedig az egyetemleges teljesítésük követelhető. Az elsőfokú bíróság vonatkozó okfejtése nem jogi érvelés, hanem matematikai, amely kifejezetten jogszabály és joggyakorlat ellenes.

[39] A Ptk. 3:2. § (2) bekezdésére alapított kereseti kérelmei körében, álláspontja szerint a törvényszék tévesen értelmezte az általa megjelölt jogalapot. A jogszabály ugyanis nem csak a mindenkori taggal szemben biztosít lehetőséget a felelősség áttörésére, így az elsőfokú bíróság olyan többletkövetelményt támasztott, amelynek nincs jogszabályi alapja. A harmadlagos és negyedleges kereseti kérelmek alapjaként megjelölt jogszabályhely általános elvi tényállást fogalmaz meg, amely a perben igazolt tények alapján az adott esetben megvalósult, azaz az alperesek a korlátolt felelősségükkel visszaéltek, s ezzel szoros oksági kapcsolatban az adós jogutód nélküli megszűnésekor kielégítetlen hitelezői igények maradtak. Az alperesek felperessel szembeni kötelezettsége ezen az alapon korlátlan és egyetemleges.

[40] Az alperesek az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozták.

[41] Fellebbezési ellenkérelmükben aláhúzták, hogy az adós felszámolása nem azért zárult egyszerűsítetten, mert az alperesek az iratokat a felszámolónak nem adták át, hiszen iratátadási kötelezettségük nem volt. A perben számos okirati bizonyítékot csatoltak és tanúvallomásokkal is bizonyították állításaikat.

[42] Meglátásuk szerint a törvényszék nem zárta ki a korlátozott felelősség áttörését, mindössze azt, hogy egyidejűleg két tag - adott esetben testvérek - esetében a többségi befolyás megállapítható legyen.

[43] A törvényszék nem állapította meg az alperesek rosszhiszeműségét, aminek ellenkezőjét az alperesek társaság könyvelője és tanúl tanúvallomásaival kifejezetten bizonyították. Az üzletrész adásvételi szerződés 8. pontja alátámasztja, hogy a vevő a szerződéskötéssel egyidejűleg megkapta a társaság összes iratát, közöttük az adófolyószámláját és a főkönyvi kivonatát is, melyből az adós 2017. szeptember 15. napi adósságállománya, a felperes irányába fennálló tartozásra is kiterjedően, számszerűen megállapítható volt.

[44] A felperes az alperesek fellebbezési ellenkérelmével szemben is mindenben fenntartotta a jogorvoslati kérelmét.

[45] Észrevételében kiemelte: az eljárásban azt állította, hogy az alperesek többségi befolyása külön-külön is fennállt, a közeli hozzátartozói kapcsolatokra tekintettel. Ilyen esetben pedig a Ptk. 8:2. § (5) bekezdés szerint a tulajdoni részesedésüket egybe kell számítani. Ismét idézte az ügyben általa már többször hivatkozott bírósági döntéseket, melyekből a Cstv. 63/A. § alkalmazása körében a felperesi álláspontot alátámasztó egyértelmű és következetes bírói gyakorlat világlik ki.

[46] A harmadlagos és negyedleges kereseti kérelmei kapcsán újfent utalt arra, hogy a szükséges tényállási elemeket külön-külön bizonyította, olyan többletkövetelményeket pedig jogszabály nem ír elő, amelyeket a törvényszék kíván.

[47] A fellebbezés túlnyomórészt alapos.

[48] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból azonban az alábbiak szerint, a per fő tárgya tekintetében helytelen jogi következtetésre jutott.

[49] A fellebbezési kérelem alapján mindenekelőtt a törvényszéknek a felperes elsődleges kereseti kérelme tárgyában elfoglalt álláspontját kellett felülbírálni.

[50] A felperes az elsődleges kereseti kérelme alapján a Cstv. 63/A. §-ából fakadó jogát érvényesítette.

[51] A Cstv. 63/A. §-a szerint, amennyiben az adósnak – a bíróság által jóváhagyott közbenső mérleg (egyszerűsített eljárás esetén pedig a bíróság által jóváhagyott vagyonfelosztási javaslat) szerint – a jegyzett tőkéjének 50%-át meghaladó mértékű tartozása van, a hitelező kereseti kérelmére a 6. § (1) bekezdése szerint illetékes bíróság megállapítja, hogy a felszámolási eljárás megindítását megelőző három éven belül részesedését átruházó, többségi befolyással rendelkező volt tag (részvényes) korlátlanul felel az adós ki nem elégített kötelezettségeiért, kivéve, ha a részesedését átruházó volt tag bizonyítja, hogy az átruházás időpontjában az adós még fizetőképessé volt, és a fenyegető fizetéseképtelenség vagy a fizetéseképtelenség csak ezt követően következett be, vagy az adós ugyan fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt vagy már fizetéseképtelen volt, de a tag (részvényes) az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezők érdekeinek figyelembevételével járt el.

[52] A perben nem volt vitás, hogy az adós társaság felszámolása egyszerűsített módon zárult; a felszámolása befejeztével a jegyzett tőkéjének 50%-át meghaladó mértékű tartozása maradt hátra; alperesek az adós társaság üzletrészeinek 50%-50% arányban tulajdonosai voltak; alperesek az adós társaságban fennállt részesedésüket a felszámolási eljárás megindítását megelőző három éven belül átruházták; alperesek testvérek. Azt pedig, hogy az adós az alperesek üzletrészeinek – egyidejűleg történt – átruházásakor fizetéseképtelen volt, a felperes a perben az elsőfokú bíróság engedélyével benyújtott és az elsőfokú bíróság által az ítélezése alapjaként aggálytalanul elfogadott magánszakértői véleménnyel alátámasztotta.

[53] A törvényszék a felperes elsődleges és másodlagos kereseti kérelmével azért nem értett egyet, mert álláspontja szerint az alperesek a Ptk. 8:2. § (1) bekezdése alapján, az (5) bekezdésben foglaltakra figyelemmel, nem minősíthetők az adós társaság többségi befolyással rendelkező, volt tagjainak.

[54] A Ptk. 8:2. § (1) bekezdés kimondja, hogy többségi befolyás az olyan kapcsolat, amelynek révén természetes személy vagy jogi személy (befolyással rendelkező) egy jogi személyben a szavazatok több mint felével vagy meghatározó befolyással rendelkezik.

[55] A Ptk. 8:2. § (5) bekezdés pedig úgy rendelkezik, hogy a közeli hozzátartozók közvetlen és közvetett tulajdoni részesedését vagy szavazati jogát egybe kell számítani.

[56] A Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. pontja értelmében közeli hozzátartozó: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő és a testvér.

[57] Az alperesek a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. pontja értelmében, a részükről sem vitatott testvéri kapcsolatokra tekintettel, közeli hozzátartozók. Ezáltal a Ptk. 8:2. § (5) bekezdés értelmében az adós társaságban fennállt tulajdoni részesedésüket egybe kell számítani, azaz mindketten úgy tekintendők, mint akik az adós társaságban 100% tulajdoni részesedéssel rendelkeznek, amit alperesenként külön-külön kell vizsgálni és számításba venni. Ezáltal a Ptk. 8:2. § (1) bekezdése alkalmazásában az alperesek az adós társasághoz fűződött tagsági viszonyukból fakadóan egyenként, mindketten többségi befolyással rendelkező tagoknak minősültek. Ennek megállapítása elsősorban jogi hermeneutikai (értelmezéstani) és nem matematikai kérdés, amelyből helyesen kiindulva, már csupán számtani alapműveletek elvégzése szükséges annak eldöntéséhez, hogy milyen arányú tulajdoni hányadot kell az adott tag – jelen esetben volt tagként, az egyes alperesek – tekintetében figyelembe venni, és az így kiszámított részesedés többségi befolyást biztosító kapcsolatot jelent-e a társaságban.

[58] A felperes tehát amellet, hogy eleget tett az elsődleges kereseti kérelme körében tett jog- és tényállításaihoz mérten rá háruló bizonyításnak, helytállóan hivatkozott arra is, hogy mindkét alperesre nézve, egyenként fennállt a Cstv. 63/A. § által megfogalmazott, az a követelmény, hogy az üzletrészek átruházásakor többségi befolyással rendelkeztek az adós társaságban.

[59] A felperes által helytálló jogi érvelés mentén előadott és kellően bizonyított tényállás mellett az alperesekre hárult annak bizonyítása, hogy az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezők érdekeinek figyelembevételével jártak el, hiszen a felperes magánszakértői véleménnyel – annak kiegészítésével – azt is alátámasztotta, hogy az adós a főkönyvi kivonata szerint 2017. szeptemberében, tehát az alperesi üzletrészek átruházásakor, fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

[60] Alperesek a jóhiszeműségük alátámasztására tanúbizonyítási indítványt tettek, melyet az elsőfokú bíróság lefolytatott.

[61] A Cstv. 63/A. §-a értelmében, abban az esetben, ha az adós a tagi részesedés átruházásakor fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, a tagnak az adós ki nem elégített kötelezettségeiért való korlátlan felelőssége alóli mentesüléséhez azt a két együttes feltételt kell bizonyítania, hogy az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezők érdekeinek figyelembevételével járt el. A pusztán jóhiszeműség tehát nem elegendő a tag felelősség alóli mentesüléséhez.

[62] A perben feltárt tényállásból megállapítható körülményekből önmagában az alperesek jóhiszeműségére sem lehet következtetni, hiszen a felperes által beszerzett magánszakértői vélemény szerint az üzletrészüket 2017. szeptember 21-i átruházásakor az adós társaság 5,4 millió forint kötelezettségével csupán 739.000 forint, igazoltan likvid eszköz állt szemben, s ellene a hitelező már 2017. július 7. napján felszámolási eljárást kezdeményezett, melyben az adós a Fővárosi Törvényszék, keresetlevélhez csatolt, felszámolási ügyszám. számú végzése szerint a felszámolási kérelem benyújtásáról szóló értesítést tartalmazó végzés átvételéről nem gondoskodott, annak kézbesítését 2017. szeptember 29. napjával vélelmezni kellett.

[63] Ugyanakkor az alpereseknek nem csupán jóhiszeműen, de egyben kifejezetten az adós hitelezői érdekeinek figyelembevételével kellett eljárniuk, amikor az üzletrészeik

átruházása mellett döntöttek. Ez azt jelenti, hogy fokozott figyelmet kellett fordítaniuk az üzletrészeiket megvásárló személyére, annak a társaság tovább működtetését illető szándékai komolyságára és az arról való meggyőződésre, hogy e szándék mögött áll-e valódi tőkeerő és üzleti elképzelés. Ehhez képest az indítványukra kihallgatott tanúk vallomása alapján mindez nem bizonyosodott be: társaság könyvelője, az adós könyvelője arra sem emlékezett, hogy találkozott volna új tagnal, s az általa ismert közvetítőtől csak annyit tudott róla, hogy vásárlási céllal, magyarországi céget keresett; felszámolási ügy adósa ügyvezetője, az adós ügyvezetője pedig csupán arról tudott új tagt illetően beszámolni, hogy az adós környezetvédelmi szabadalomhoz való hozzáférése keltette fel az érdeklődését. Az alperesek által megjelölt tanúk vallomásában elmondottakból tehát nem lehet arra következtetni, hogy az alperesek magatartása megfelelt volna annak a fokozott elvárásnak, amelyet velük szemben a Cstv. 63/A. § a kimentésük feltételéül támaszt. Ezáltal mindketten korlátlanul felelnek a felperesnek az adós felszámolás során ki nem elégített követeléséért.

[64] Mivel az alperesek a felperes irányában mindketten ugyanazzal a követelésért tartoznak helyt állni, felelősségük a Ptk. 6:29. § (1) bekezdése értelmében a felperessel szemben egyetemleges.

[65] A felszámolás során ki nem egyenlített követelés mértéke azonban a Cstv. 63/A. § alkalmazásában az alperesek felelősségének korlátját is jelenti: az alperesek ennek alapján csupán az adós ki nem elégített tartozásaiért felelnek. Az elsőfokú eljárásban csatolt okirati bizonyítékok szerint azonban a felperes az adós felszámolásában kamatkövetelést nem jelentett be, így azt a felszámoló a javára nem is vett nyilvántartásba. Ebből következően a felperes által a keresetében támasztott késedelmi kamatkövetelés alaptalan, így ennek tekintetében az elsőfokú bíróság keresetet elutasító döntése helyes.

[66] Figyelembe véve, hogy a felperes elsődleges kereseti kérelme a fő tárgya tekintetében alapos volt, a többi kereseti kérelmének vizsgálatára már nem volt szükség.

[67] A Fővárosi Ítéltábla az előzőekben kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján, a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, míg a felperes késedelmi kamatkövetelése vonatkozásában helybenhagyta.

[68] A fellebbezés eredményre vezetett, ezáltal a felperes a per fő tárgya tekintetében első- és másodfokon egyaránt pernyertes lett, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében a perköltségét az alpereseknek kell megtéríteniük, amely a felperes által megfizetett első- és másodfokú bírósági eljárási illetéken felül a felperes jogi képviselével felmerült ügyvédi munkadíjból áll.

[69] A felperes az ügyvédjének adott megbízási szerződésre hivatkozással, az elsőfokú eljárásra vonatkozóan összesen 2.315.000 forint + áfa, a másodfokú eljárásra nézve 60.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjat számított fel, amelyet az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja alapján, a 4/A. § (1) bekezdésének figyelembevételével, ugyanakkor a 2. § (2) bekezdés alkalmazásával, mérsékelt összegben látott indokoltnak meghatározni.

[70] Az ugyanis, hogy az ügyvédi megbízási díj szabad megállapodás tárgyát képezi, nem jelenti azt, hogy automatikusan áthárítható az ellenérdekű, pervesztes félre. Hiszen a Pp.

80. §-a értelmében a perköltség fogalmába csak a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen felmerült költségek tartoznak, ami azt is jelenti, hogy a szükségeset meghaladó mértékű költségek nem sorolhatók ezek közé.

[71] A bíróságnak az ügyvédi munkadíj meghatározása során a pertárgy értékére, a jogvita összetettségére és szakmai nehézségére, a szükséges előkészítő munka volumenére, a benyújtott beadványok számára, terjedelmére, összeállításuk időigényességére, valamint a jogi képviselőnek az elvárható pervitel terén kifejtett tevékenységére kell figyelemmel lennie. Az ítéltábla ezekre a tényezőkre volt tekintettel az adott esetben a felperes jogi képviselőének ellátásáért megítélt munkadíj mérlegelésekor is.

Budapest, 2022. június 22.

dr. Vuleta Csaba s.k.
a tanács elnöke

dr. Rápolti Barbara s.k.
előadó bíró

dr. Mizerák Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
(Szénási Rita)